

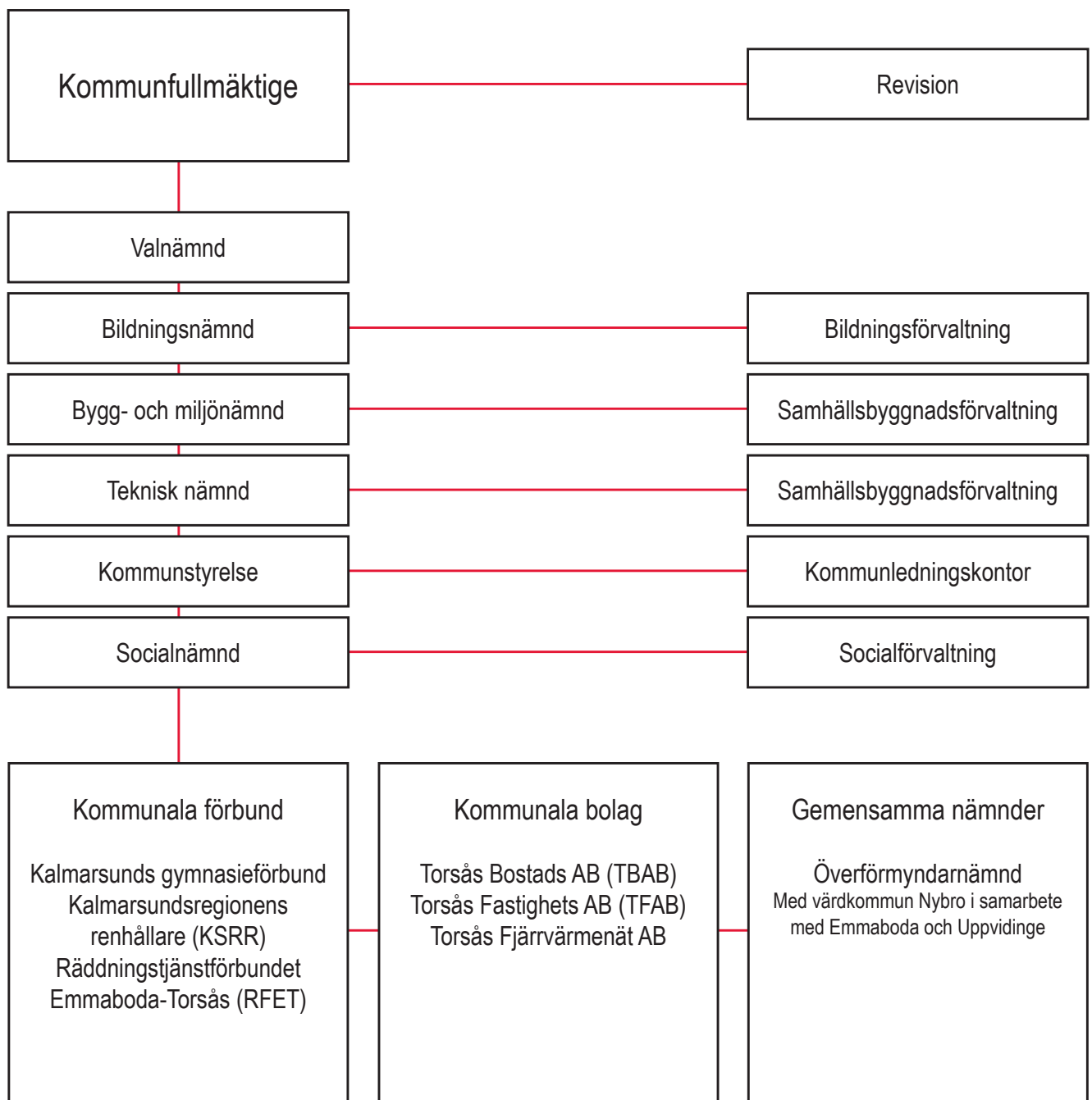

Torsås
kommun

Årsplan och budget 2017

Plan 2018 - 2019

Innehåll

Inledning

Kommunens övergripande styrdokument.....	4
Årsplanen – en vägledning.....	5
När alla går åt samma håll märker vi skillnad.....	6
Kommunkoncernens styrsystem	8
Årshjulet	10
Ansvarsfördelning och roller.....	12

Ekonomisk plan 2017-2019..... 13

Tillsammans för vi Torsås framåt	14
Förändringar i ekonomiska förutsättningar	17
Ekonomiska förutsättningar som påverkar nämndernas ramar	19
Årets resultat.....	20
Avslutande ekonomiska kommentarer.....	21
Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) 2015	22
Ekonomisk sammanställning.....	23

Uppdrag och strategiska mål..... 34

Hållbar utveckling	35
Effektiv organisation	38
Uppdrag per nämnd och bolag	41
Kommunstyrelsen	42
Bygg- och miljönämnden	43
Tekniska nämnden	43
Socialnämnden.....	44
Bildningsnämnden.....	45
TBAB/TFAB	46
Kommunalekonomiskt regelverk.....	47
Principer för ekonomistyrning.....	50

Definitioner

Ordlista

Kommunens övergripande styrdokument

Vision

Visionen synliggör vad Torsås kommun ska kännetecknas av ur ett långsiktigt perspektiv. I dagsläget sträcker sig visionen till år 2030.

Strategiska mål

Utifrån visionen anger kommunfullmäktige strategiska mål för kommunens verksamhet under mandatperioden.

Årsplan och budget

Utifrån Årsplan och budget sätter budgeten ramen för de resurser och den verksamhet som nämnderna har i uppdrag att genomföra för det kommande året, samt en plan för ytterligare två år. Budgeten anger vilka prioriteringar som görs i syfte att nå de uppställda målen.

Nämndbudget

Nämndbudgeten är nämndernas uppdragsbeskrivning till förvaltningen för att uppfylla de strategiska målen och uppdragen i kommunens Årsplan och budget.

Årsredovisning

Årsredovisningen avlämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige. Den följer upp hur verksamheterna arbetat med de strategiska målen och uppdragen under året som gått utifrån Årsplan och budget. Uppföljning av mål sker i delårsbokslut och årsredovisning.

Årsplanen - en vägledning

Årsplan och budget 2017 beskriver vad kommunfullmäktige vill uppnå under året samt de ekonomiska förutsättningarna för kommunkoncernens verksamheter. Planens inriktning och ekonomiska förutsättningar beslutas av kommunfullmäktige i juni.

Därefter planerar nämnder och bolagsstyrelser sin verksamhet och återkommer i sina verksamhetsplaner med förslag på åtaganden som ska bidra till att nå målen i årsplanen. Under perioden september-november sker dialog kring åtagandena. I november beslutar kommunfullmäktige om kompletteringar till årsplan/budget. Årsplanen består således av två delar som kompletterar varandra och ska därför läsas tillsammans. Senast den 31 december bör varje medarbetare känna till förvaltningens verksamhetsplan så att verksamheten kan drivas effektivt redan från början av verksamhetsåret.

Hur är årsplanen uppbyggd?

Årsplanen är byggd utifrån två perspektiv – Hållbar utveckling och Effektiv organisation. Hållbar utveckling är det utåtriktade perspektivet och anger vad vi ska åstadkomma

för invånare, brukare och kunder. Effektiv organisation är det inåtriktade perspektivet och anger hur det inre arbetet utförs och vilka resurser som finns.

Hållbar utveckling skapas genom kommunens olika verksamhetsprocesser. I dem skapas sociala, miljömässiga och samhällsekonomiska värden för Torsåsborna. Tillsammans med en effektiv organisation gör det att resultatmålen uppnås.

I årsplan 2017 anges de kommunövergripande strategiska målen. Till målen finns nivåsatta indikatorer. Indikatorerna utgör ett underlag för att bedöma om målen nåts. Indikatorerna redovisas i tabellform på sidorna 37 och 40.

Ägardirektiv

För styrning av bolagen finns också kommunfullmäktiges ägardirektiv som gäller de helägda kommunala bolagen.

Med begreppet **Torsås kommunkoncern** menas organisationen, det vill säga Torsås kommun med förvaltningar och kommunala bolag samt delägda kommunalförbund. I texten används kommunkoncernen.

Med begreppet **Torsås** menas det geografiska området Torsås kommun, det vill säga Bergkvara, Gullabo, Söderåkra och Torsås.

När alla går åt samma håll märker vi skillnad...

Håkan Petersson, kommunchef

Det du håller i handen är enligt min uppfattning kommunens viktigaste dokument. Här beskrivs inte enbart vad fullmäktige under året vill uppnå genom mål och uppdrag utan även vilka resurser som står till förfogande för de olika delarna av kommunens verksamheter.

Årsplan och budget är ett övergripande styrdokument och därmed utgångspunkten i Torsås kommuns styrkedja. För att innehållet i detta dokument skall kunna bli verklighet och ge effekt så krävs att vi bryter ner detta övergripande sätt av viljeyttring till skrivelser som var och en i utförandeorganisationen kan känna igen sig och överföra till sin vardag. Om inte detta sker eller lyckas kan vi inte säkerhetsställa att Torsås kommun går åt det håll som kommunens folkvalda vill och beslutat. När vi får full effekt av styrkedjan är alla inblandade med på tåget, delar med sig av sina erfarenheter och kompetenser, vet var vi är på väg och går åt samma håll.

En viktig del av att hushålla med skattemedlen på effektivast möjligaste sätt, är en bra styrprocess. Under den interna budgetprocessen diskuteras hur de ekonomiska medlen ska fördelas. Vad som är viktigt att förstå i sammanhanget är att resurserna är begränsade och då måste resurserna prioriteras. När prioriteringen är fastslagen ska varje budgetansvarig agera utifrån sina ekonomiska ramar under ett år.

När sedan ett år har gått görs uppföljning av de prioriteringar som gjordes. Både vad avser mål och fördelade resurser. På så sätt genomgår den kommunala verksamheten ett ekonomiskt kretslopp. Här måste vi bli än bättre att följa upp oss själva. När vi gjort det blir vi ännu tryggare i var vi befinner oss och får därmed lättare att ta ut riktningen dit vi vill.

Samtidigt som vi bygger kontinuitet och arbetsro skall vi fortsätta att utveckla och anpassa organisationen för att bättre klara framtida behov och förutsättningar samt skapa vassare måluppfyllelse. Min förhoppning är att kommunen ska fortsätta ha en stabil ekonomi. En stabil ekonomi skapar alltid trygghet. Ekonomisk trygghet innebär att vi i god tid kan planera investeringar och finansiera dem på ett ansvarsfullt sätt. Det innebär också att yttre händelser inte behöver medföra drastiska åtgärder som skapar oro i verksamheten och på så sätt påverkar den kommunala servicen.

Jag ser fram emot ett nytt verksamhetsår då vi med stor delaktighet från alla fortsätter arbeta med god måluppfyllelse och god ekonomisk hushållning på vår väg att göra ett redan bra Torsås ännu bättre.

Håkan Petersson
Kommunchef

Kommunkoncernens styrsystem

Kommunens uppdrag

En av kommunens grundläggande uppdrag är att tillhandahålla service och välfärdstjänster samt att utveckla den geografiska orten. En mycket stor del av kommunernas verksamhet bedrivs på uppdrag av staten och regleras i lag (kommunallagen, skollagen, socialtjänstlagen med flera), men svenska kommuner har en hög grad av självstyre. Det innebär att invånarna i Torsås kommun genom kommunfullmäktige avgör vad som ska prioriteras och uppnås.

Styrsystem och strategiska mål

Kommunens styrsystem bygger på mål- och resultatstyrning som styrform för att utveckla en effektiv och ändamålsenlig verksamhet i Torsås kommunkoncern. Utifrån en vision formas 4-åriga strategiska mål utifrån de två perspektiven Hållbar utveckling och Effektiv organisation, som omsätts i 1-åriga mål och uppdrag för kommunkoncernen.

Styrsystemets syfte är att hålla samman styrningen av kommunkoncernens olika verksamheter, så att kommunkoncernen

- driver, säkrar och förbättrar kommunens löpande verksamhet så att den håller avsedd kvalitet och når de uppsatta resultatmålen,
- uppnår de 4-åriga strategiska målen för de områden där kommunfullmäktige vill uppnå strategiska förbättringar under mandatperioden samt
- uppnår mål och uppdrag där kommunfullmäktige vill uppnå resultat under det närmaste året.

Hållbar utveckling

Miljö

- Kommunens verksamheter är hållbara, energieffektiva och bidrar till en god livsmiljö.

Socialt och ekonomiskt

- Torsås är över 7 000 invånare 2018.
- Kommunens invånare ges goda möjligheter till ett gott liv i trygghet och känner förtroende för kommunen genom ett gott bemötande och hög delaktighet.
- Näringspolitiken stödjer och stärker tillväxt, utveckling och sysselsättning.

Effektiv organisation

Medarbetare

- Kommunens medarbetare är delaktiga och ansvarstagande för kvalitet och effektivitet i kommunens verksamheter.
- Rättssäker kommunal service efter behov med god tillgänglighet och en hög kvalitet.

Process och ekonomi

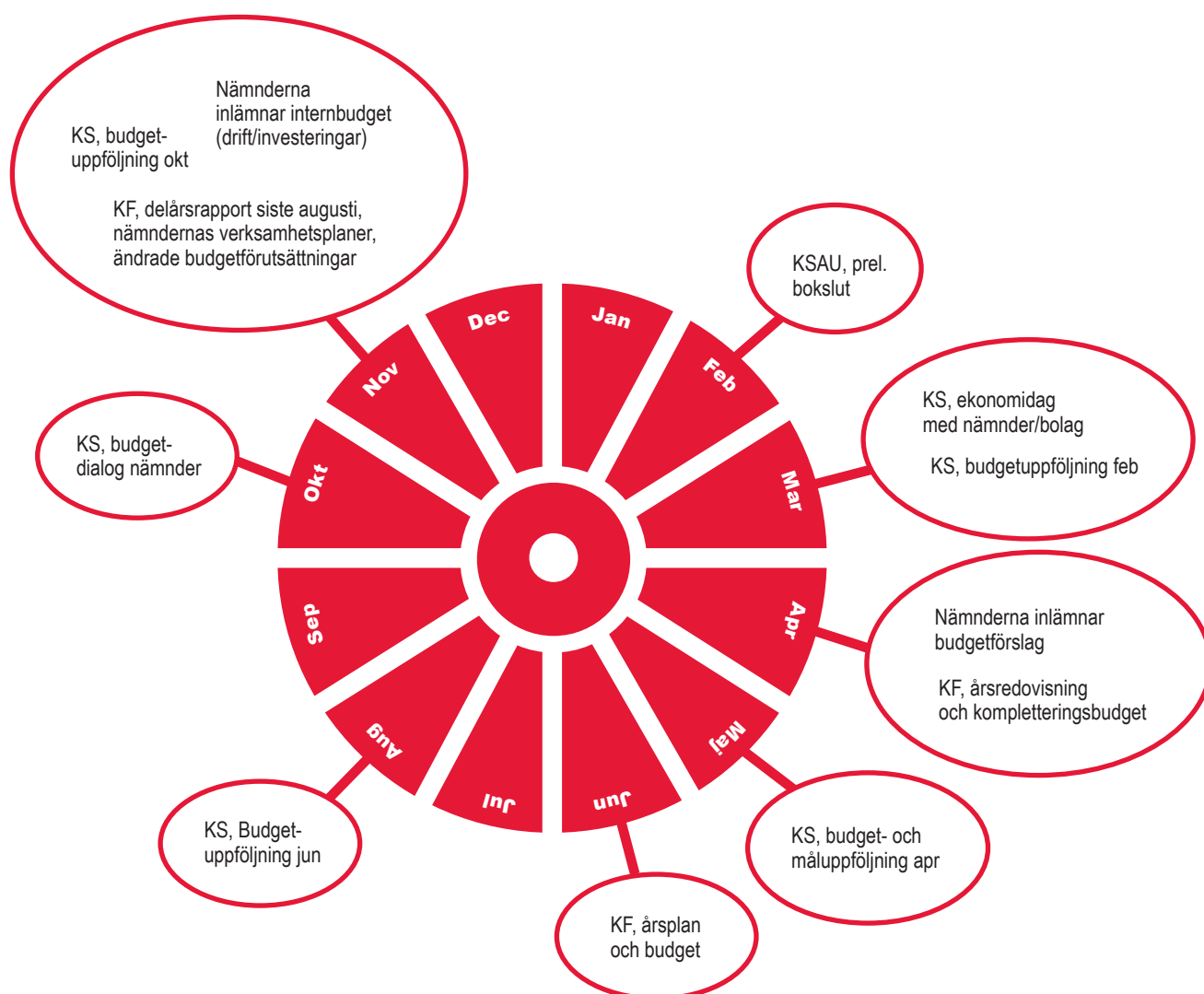
- Kommunen har god ekonomisk hushållning med kraft att möta dagens och morgondagens utmaningar.
- Kvalitet och kostnadseffektivitet är allas ansvar och säkras genom systematiskt förbättringsarbete för planering, genomförande och lärande uppföljning.
- Kompetenta ledare och medarbetare som fokuserar på kommunens mål och uppdrag genom ständiga förbättringar skapar hög måluppfyllelse.
- Stärkt lokal och regional samverkan för ökad kvalitet och hållbarhet.

Styrsystem Torsås kommunkoncern

Kommunens styrsystem bygger på mål- och resultatstyrning som styrform för att utveckla en effektiv och ändamålsenlig verksamhet i Torsås kommunkoncern.

Årshjulet

*Läs mer på sidan 50,
Principer för ekonomistyrning.*

Ekonomi- och verksamhetsuppföljning

En fungerande ekonomistyrning förutsätter att det finns en utvecklad ekonomi- och verksamhetsuppföljning. Ekonomistyrningens främsta uppgift är att signalera avvikelser så att organisationen så snabbt som möjligt ska kunna göra förändringar i verksamheten.

Respektive nämnd ansvarar för uppföljning av verksamhet och ekonomi inom sitt verksamhetsområde. Uppföljning ska ske på nivåer som tilldelats ett verksamhets- och ekonomiskt ansvar. Varje förvaltning ansvarar för kontinuerlig avrapportering till nämnden vid fastställda tidpunkter. Rapporteringen till nämnden utgör i sammanfattad form även underlag för avrapportering till central nivå.

Uppföljning sker i form av:

- Delårsrapporten per den siste augusti och årsredovisningen per den siste december till kommunfullmäktige.
- Budgetuppföljning per den siste april till kommunstyrelsen.
- Ekonomirapport per den siste februari, juni och oktober till kommunstyrelsen.
- Ekonomirapporten tas fram av ekonomiavdelningen för att få en snabb rapportering av det ekonomiska läget.
- Målen och uppdragen följs upp i budgetuppföljning per den siste april, i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Budgetprocess

Kommunens budgetprocess innebär normalt att tyngdpunkten i det centrala budgetarbetet ligger på våren. Kommunfullmäktige i juni tar inte enbart beslut om ramar för den kommande treårsperioden, utan fastställer budgeten som helhet, inklusive taxor och avgifter samt skattesats. Höstens interna budgetarbete koncentreras till verksamhetsplanering och avstämning av eventuella förändrade förutsättningar.

Ansvarsfördelning och roller

Kommunfullmäktige är kommunens högsta politiska organ. Fullmäktige styr kommunkoncernen, bland annat genom att fastställa vision, strategisk inriktning, budget, ägardirektiv och årsredovisning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar mål och uppdrag för kommunkoncernen samt har uppsikt och följer upp måluppfyllelse av resultat.

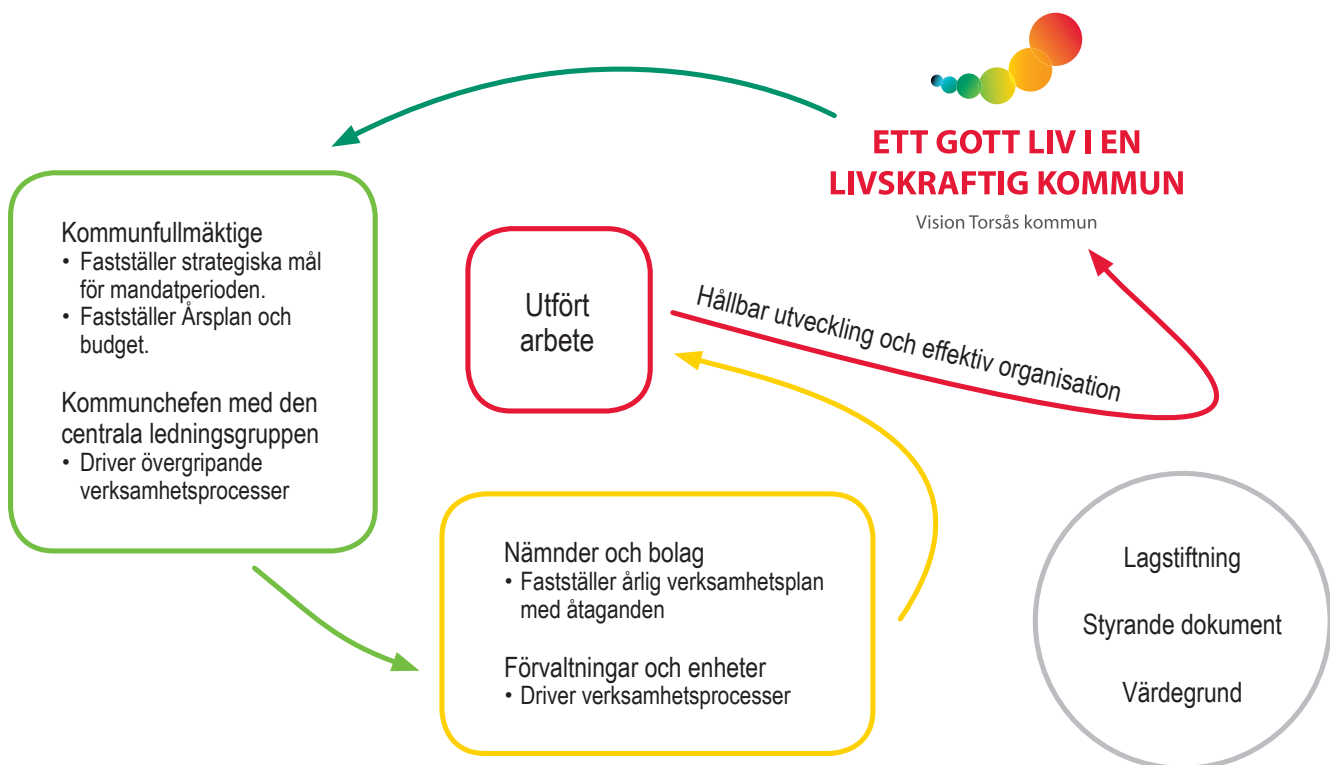
Kommunens förvaltningar styrs av politiskt tillsatta nämnder. Formellt ansvar anges i reglementen beslutade av kommunfullmäktige. I reglementet för en nämnd anges bland annat vilka lagar den har att följa och tillämpa.

De kommunalt helägda bolagen styrs av bolagsstyrelser

utsedda av kommunfullmäktige. Ändamål och uppdrag anges i bolagsordning för varje bolag.

Nämnder och bolagsstyrelser gör åtaganden i verksamhetsplan för vad förvaltningen eller bolaget ska utföra och uppnå i enlighet med fullmäktiges styrning, medan förvaltningsledning och bolagsledning avgör hur resultatmålen ska nås. Varje medarbetare ska vara delaktig i sin enhets planering, genomförande och uppföljning. Förvaltningschefen ansvarar för att målen uppnås.

En samordnad kommunkoncern med starka förvaltningar och bolag, där enheterna lyfts fram, skapar en stark, resultat-inriktad organisation.

Ekonomisk plan 2017-19

Vi lever i en föränderlig värld och kommunen, Sverige och vi påverkas ständigt av förändringarna i vår omvärld. Det kan vara förändringar i det internationella ekonomiska läget, konjunkturläget i Sverige, hur utvecklingen i vår region ser ut samt hur näringslivet och arbetsmarknaden ser ut i Sverige och den egna kommunen.

Tillsammans för vi Torsås framåt

Majoriteten i Torsås, Socialdemokraterna, Moderaterna, Liberalerna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Kristdemokraterna, bygger sin samverkan på en gemensam målsättning att ge kraft till utvecklingen av kommunen. Genom en tydligare politisk styrning mot kvalitet i välfärden och ordning och reda i kommunens verksamheter skapas en tydligare riktning framåt. Målet för mandatperioden är att Torsås kommun 2018 ska ha fler än 7 000 invånare.

Hållbar utveckling

Vi satsar på kommunutveckling för hållbar tillväxt. Fler bostäder ska byggas. Kommunens samarbete med föreningar och näringsliv ska främjas. Kommunen ska i större utsträckning göra medborgarna delaktiga i den kommunala servicen och utvecklingen av kommunen.

Goda uppväxtvillkor

En ny högstadieskola färdigställs och en ny familjecentral planeras tillsammans med Landstinget. Förskolan får förbättrade lokaler. Ungdomsarbetslösheten bekämpas i samverkan med arbetsförmedlingen. I Budget 2017 ökar vi anslaget till Kultur och Fritid med ytterligare 700 tkr. Så

stärker vi vår möjlighet att erbjuda våra medborgare en trygg och jämlik uppväxt i Torsås kommun.

Effektiv organisation

Budget 2017 kompletteras med nämndernas internbudget och verksamhetsplaner med mål och mått för verksamhet, kvalitet och effektivitet. Resursfördelningsmodellen kompenserar Socialnämnden och Bildningsnämnden för volymförändringar i omsorg och skola.

Kommunen står inför stora utmaningar och framtida behov. Därför sker en satsning på kompetensutveckling för ständiga förbättringar och effektiviseringar, som strategi för att möta förändringar och att varje dag bli lite bättre.

Henrik Nilsson Bokor, Socialdemokraterna

Lena Gustafsson, Vänsterpartiet

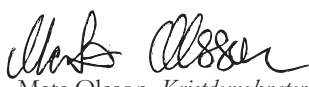
Lars Sjöholm, Miljöpartiet

Margareta Ohlin, Liberalerna

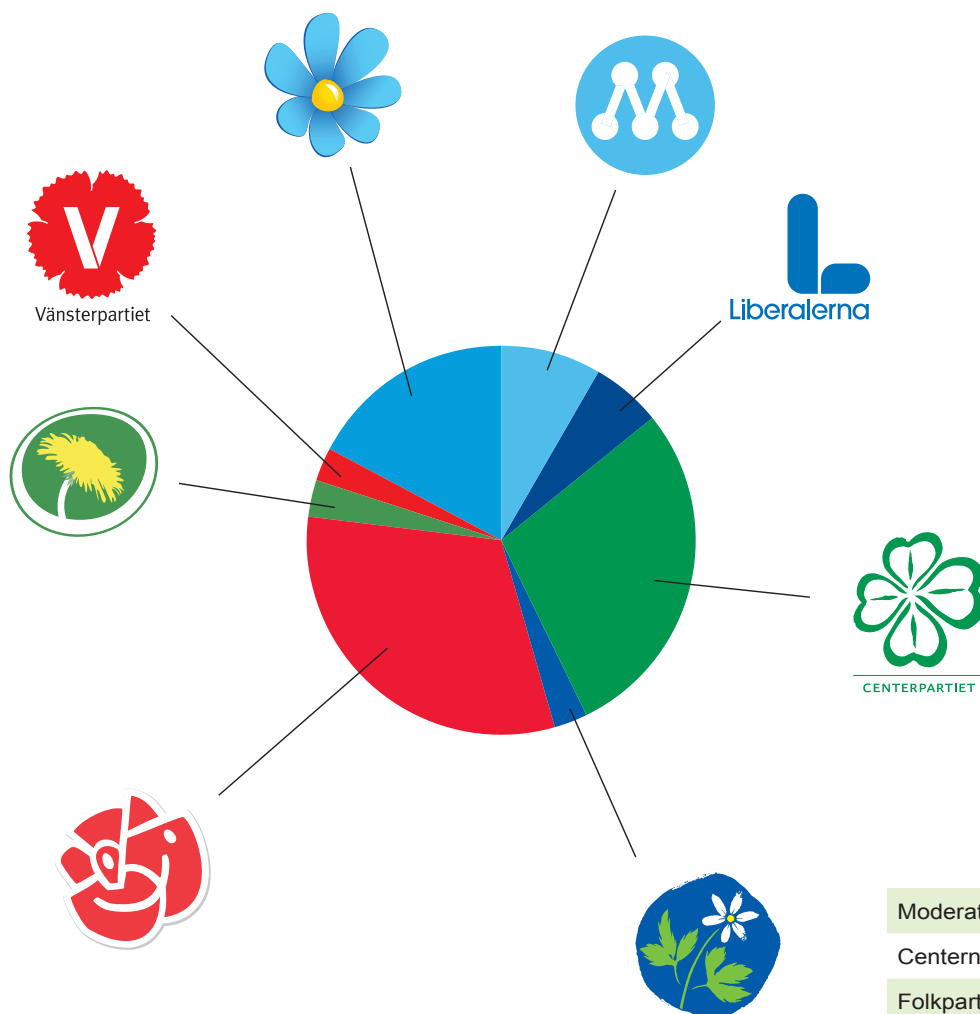

Mona Magnusson, Moderaterna

Mats Olsson, Kristdemokraterna

Politisk mandatfördelning Torsås kommun 2015 - 2018

Moderaterna (M)	3
Centern (C)	10
Folkpartiet (FP)	2
Kristdemokraterna (KD)	1
Socialdemokraterna (S)	11
Vänsterpartiet (V)	1
Miljöpartiet (MP)	1
Sverigedemokraterna (SD)	6
Summa	35

Ekonomiskt läge 2016

Torsås kommuns ekonomi är stabil mot bakgrund av att vi varje år under de senaste elva åren uppvisat positivt resultat.

Kommunens prognostiserade resultat i april för 2016 uppgår till 10,6 mnkr och en nettokostnadsandel på 97,2 procent vilket innebär att årets finansiella mål nås. Alla nämnder rapporterar enligt budget baserat på aprils utfall.

Samhällsekonomisk utveckling

Den svenska ekonomin växer för närvarande i mycket snabb takt. I fjol beräknas BNP ha ökat med närmare fyra procent och i år förutses tillväxten bli lika hög. Snabbt växande investeringar och kraftigt ökad offentlig konsumtion

är två faktorer som driver på de höga tillväxttalen. Inte minst kommunernas kostnader beräknas i år växa snabbt till följd av det stora flyktingmottagandet. Den starka tillväxten i den svenska ekonomin för med sig att sysselsättningen och skattunderlaget växer snabbt. I reala termer växer skatteunderlaget med närmare tre procent i år vilket är den största ökningen på mycket länge. Samtidigt beräknas kommunsektorns kostnader öka med närmare det dubbla. Mest anmärkningsvärt för i år är den offentliga konsumtionens mycket starka tillväxt. Sammantaget beräknas ökningen i år uppgå till drygt fem procent vilket är den starkaste tillväxten sedan år 1970. Särskilt stark beräknas ökningen bli i kommunerna. Den starka utvecklingen kan till betydande del återföras på det mycket omfattande flyktingmottagandet.

T1. Prognos för svensk inflation, BNP, arbetslöshet och reporänta*

	2014	2015	2016	2017	2018
KPI	-0,2	0,0	0,7	2,1	2,9
KPIF	0,5	0,9	1,3	2,1	2,1
BNP	2,3	3,7	3,5	2,8	2,5
Arbetslöshet, 15-74 år, procent	7,9	7,4	6,8	6,7	6,9
Reporänta, procent	0,5	-0,3	-0,5	-0,4	0,2

Källa: SCB och Riksbanken

*Årlig procentuell förändring, årsgenomsnitt

Förändringar i ekonomiska förutsättningar

Skatteintäkter och kommunal utjämning

SKL:s bedömning 29 april är att skatteunderlaget ökar med 5,2 procent under 2017 och med 4,3 procent 2018. Det är en nedjustering från prognosen från februari och nedrevideringen beror på att BNP-tillväxten innevarande år ser ut att bli lägre än SKL räknade med i februari, och att SKL nu utgår från att arbetsmarknaden når balans år 2019 på en lägre sysselsättningsnivå än i förra prognosen.

Jämfört med bedömningen som presenterades i februari har en del förändringar skett. Den mest avgörande är en ny befolkningsprognos som innebär att befolkningen framöver inte växer lika mycket som i tidigare bedömning. I bedömningen från februari antogs befolkningen öka med uppemot 1 miljon mellan 2014 och 2019, men i den nya befolkningsprognosen begränsas ökningen till cirka 690 000. Skillnaden hänger samman med en inte lika omfattande nettoinvandring.

Förändringen av befolkningsprognosen har resulterat i en något svagare bedömning av den ekonomiska utvecklingen jämfört med vad SKL räknade med i februari och inte minst då vad avser utvecklingen av offentlig konsumtion. Till det ska läggas att den svenska ekonomin under början av i år har

utvecklats svagare än beräknat vilket dragit ner bedömningen för i år. Trots de nedjusteringar som gjorts är bilden att den svenska ekonomin utvecklas i relativt god takt i år och nästa år. Det innebär att svensk ekonomi lämnar lågkonjunkturen bakom sig och når konjunkturrell balans. Konjunkturläget nästa år kan beskrivas i termer av "mild högkonjunktur".

Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden 2016-04-30 till Torsås Bostads AB (TBAB) och Torsås Fastighets AB (TFAB) uppgår till 155,1 mnkr respektive 157,9 mnkr. Det finns en budgetram för Torsås Bostads AB (TBAB) på 165,0 mnkr och för Torsås Bostads AB (TBAB) på 250,0 mnkr.

Finansnetto och finansiell ställning

Finansnettot 2016 är budgeterat till +1,3 mnkr. Låneram 2016 är beräknad till 10 mnkr och för 2017 25 mnkr och omfattar både investeringar för 2016 och 2017. Den är en konsekvens av att investeringsbudgetens nivå överstiger budgeterat resultat samt kostnaderna för avskrivningar.

I bedömningen från februari antogs befolkningen öka med uppemot 1 miljon mellan 2014 och 2019, men i den nya befolkningsprognosen begränsas ökningen till cirka 690 000.

T2. Olika skatteunderlagsprognoser (procentuell förändring)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Totalt
SKL, april	5,0	5,0	5,2	4,3	4,3	4,1	27,9
SKL, februari	4,9	5,6	5,6	5,2	4,4	4,1	29,8

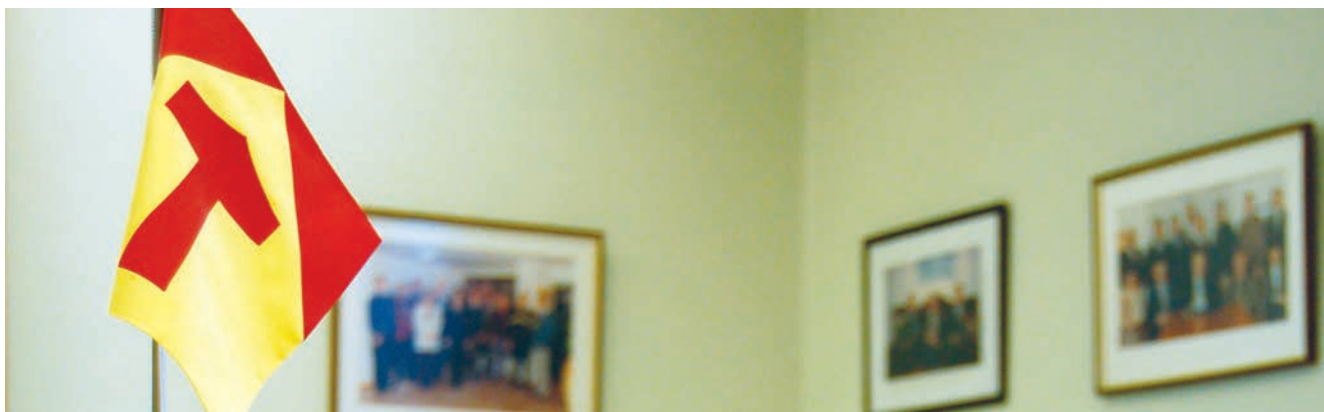
Källa: SKL

T3. Åldersfördelning Torsås kommun 2015-2025

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	61	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
1-5	311	300	315	320	330	320	320	325	325	325	325
6-9	294	295	270	275	265	265	275	280	285	280	280
10-12	228	240	235	230	225	225	220	215	200	220	220
13-15	211	210	230	230	235	235	230	225	225	220	215
16-18	207	220	215	220	220	235	235	245	240	240	235
19	60	70	75	70	80	75	75	75	85	75	85
20-24	353	330	325	320	315	320	325	325	325	335	330
25-29	333	350	345	345	340	335	330	330	325	325	325
30-44	1 027	1 010	1 030	1 045	1 050	1 060	1 075	1 085	1 095	1 100	1 115
45-64	1 944	1 950	1 945	1 935	1 940	1 935	1 905	1 900	1 915	1 910	1 890
65-79	1 405	1 430	1 445	1 485	1 495	1 530	1 565	1 570	1 555	1 555	1 575
80-84	246	250	255	255	260	270	275	290	315	335	350
85-w	263	265	270	270	270	265	275	280	285	290	290
Summa	6 943	6 980	7 020	7 055	7 095	7 135	7 170	7 205	7 240	7 270	7 300

Källa: SCB

Ekonomiska förutsättningar som påverkar nämndernas ramar

Kommunens ekonomiska mål

- Över en rullande femårsperiod ska inte nettokostnaden* ta mer än 98 procent av skatteintäkter och kommunal utjämning.
- Över en rullande femårsperiod ska investeringarna vara självfinansierade till 50 procent.**

Redovisade förutsättningar ger ett budgeterat resultatmål på 1 procent av skatteintäkter och kommunal utjämning för år 2017, exklusive preliminärt fördelat förslag till komplettering i regeringens höstbudget.

Löne- och inflationsförändringar

Nämndernas ramar räknas upp för beräknade löneökningar 2016. Kompensation för löneförändring sker senare i samband med lönerevision. Nämnderna erhåller ingen priskompensation för 2017. KPI för 2017 beräknas till 0,7 procent.

Personalomkostnadspålägget

Personalomkostnadspålägget, 39,23 procent, vilket är förändrat från 2016 med -0,25 procent.

Kapitalkostnader

Nämndernas driftbudget är inklusive kapitalkostnader, en förändring från 2016 då de hanterades via Finansförvaltningen.

Internränta

Internräntan är 2,5 procent för 2017, vilket är oförändrat jämfört med 2016.

Pensionsskulden

I kommunal redovisningslag (1997:614) regleras hur pensionskostnad/skuld ska redovisas enligt blandmodellen. Denna innebär att pensionsförmåner intjänade före 1998 endast redovisas som ansvarsförbindelse, och inte som en kostnad respektive skuld i resultat- och balansräkningen. ”Nya” pensionsförmåner, intjänade från och med 1998, redovisas dock fullständigt via resultat- och balansräkning. Den 31 december 2015 uppgick kommunens samlade pensionsförpliktelser till 171,8 mnkr varav 159,3 mnkr redovisas som ansvarsförbindelse och 12,5 mnkr som avsättning i balansräkningen.

För 2017 finns beslut på Fullfondering, vilket innebär att ansvarsförbindelsen skall ingå i redovisningen. Det innebär att Soliditeten för 2017 räknat på det tidigare sättet sjunker från 57,6 procent till 4,7 procent.

KLP

Torsås kommuns placerade medel hos Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB (KLP) avsatta för framtida pensionsutbetalningar uppgick i april 2016 till 32,5 mnkr med ett marknadsvärde på 50,5 mnkr.

*Verksamhetens nettokostnader, jämförelsestörande poster, avskrivningar och finansnetto.

**Avskrivningar + årets resultat/nettoinvesteringar x 100.

Årets resultat

Redovisade förutsättningar ger ett budgeterat resultatmål på 1 procent av skatteintäkter och kommunal utjämning för år 2017, exklusive preliminärt fördelat förslag till komplettering i regeringens höstbudget.

Känslighetsanalys

Kommunens ekonomi påverkas av olika faktorer. Vissa kan påverkas genom egna kommunala beslut medan andra ligger utanför kommunens egen kontroll. Som exempel på faktorer som ligger utanför är lagstiftning, utjämningsystem och konjunktursvängningar. Ett sätt att beskriva kommunens beroende är att upprätta en känslighetsanalys.

Tabell 4 visar att oplanerade händelser kan få avgörande betydelse för kommunens ekonomi. Därför är det viktigt att upprätta en finansiell beredskap på såväl kort som lång sikt.

T4. Tänka händelsers påverkan (mnkr)

	2016
Folkmängd, ökning/minskning 100 invånare*	5,0
Löneförändring med 1 %, inklusive PO	2,9
Inflationsökning med 1 % utöver budgeterat	2,5
Förändring utdebitering med tio öre	1,3
Förändring upplåning med 10 mnkr	1,2
Tio nya heltidstjänster**	4,2
3 % budgetöverskridanden av nämnder	16,3

* Avser förändring i skatteintäkt

** Utgår från en månadslön på 25 tkr

Avslutande ekonomiska kommentarer

Effektivare arbetssätt

Fortsatt kostnadstryck på den kommunala organisationen ökar kraven på effektiviseringar. Det är viktigt att ta tillvara effektivitetsmöjligheter genom bland annat ny teknik, e-tjänster, smartare arbetssätt och samverkan såväl internt som externt. För planeringsperioden 2016-2018 finns totalt ett kommunövergripande effektivitetskrav på 3 mnkr.

Ekonomisk hushållning

I kommunallagens bestämmelser står skrivet att kommunen ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet på lång och kort sikt. Varje generation ska bära sina kostnader för den service som vi själva beslutar om och som vi själva konsumerar samt att gjorda investeringar ska kunna återbetalas.

Torsås kommun står, i likhet med övriga kommunsektorn,

inför en situation med ansträngda ekonomiska förutsättningar kommande år. Resultatet motsvarande två procent av skatter och bidrag ser inte ut att uppnås. Redovisade förutsättningar ger ett budgeterat resultatmål på 1 procent av skatteintäkter och kommunal utjämning för år 2017, exklusive preliminärt fördelat förslag till komplettering i regeringens höstbudget.

Samhällsekonomin i stort bedöms få en mer negativ utveckling än vad som tidigare prognosticerats. Torsås kommun ska hanteras utifrån de ekonomiska utmaningar som hela kommunsektorn och samhällsekonomin står inför. Kommunen har därför valt, likt många andra kommuner, att justera våra ekonomiska prognoser för 2016-2018 till lägre överskott. Resultatnivån 2016 motsvarar två procent av skatteintäkter och utjämning och för kommande två år cirka en procent, exklusive preliminärt fördelat förslag till komplettering i regeringens höstbudget.

Det är viktigt att ta tillvara effektivitetsmöjligheter genom bland annat ny teknik, e-tjänster, smartare arbetssätt och samverkan såväl internt som externt.

Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) 2015

Tillgänglighet	Torsås kommun	Sverige genomsnitt	
Andel av medborgarna som skickar in en enkel fråga via e-post och får svar inom två arbetsdagar	-	84 %	
Andel av medborgarna som via telefon får kontakt med en handläggare för att få svar på en enkel fråga	-	46 %	
Andel av medborgarna som uppfattar att de får ett gott bemötande när de via telefon ställt en enkel fråga till kommunen	-	94 %	
Antal timmar/vecka som huvudbiblioteket i kommunen har öppet utöver tiden 08–17 på vardagar	9 tim/v	14 tim/v	➡
Antal timmar/vecka som kommunen har öppet i simhallen utöver tiden 08–17 på vardagar	15 tim/v	26 tim/v	⬇
Väntetid för dem som inte fått plats för sitt barn inom förskoleverksamheten vid önskat datum	13 dagar	23 dagar	⬆
Väntetiden i snitt för att få plats på ett äldreboende från ansökan till erbjudande om plats	83 dagar	57 dagar	⬇
Handläggningstiden i snitt för att få ekonomiskt bistånd (socialbidrag)	12 dagar	16 dagar	➡
Trygghet			
Antal olika vårdare som besöker en äldre person, med hemtjänst, under 14 dagar	14 st	15 st	➡
Antal barn per personal i förskolorna.	3,7	4,3	➡
Effektivitet			
Andel elever i årskurs 6 som uppnår skolverkets krav i nationella prov	95 %	93 %	➡
Andel elever i årskurs 3 som uppnår skolverkets krav i nationella prov	64 %	70 %	⬆
Andel behöriga elever till nationellt program på gymnasiet	80,6 %	85,2 %	⬇
Brukarnas nöjdhet med den hemtjänst de erhåller	Index 91	Index 91	➡
Delaktighet och information			
Hur bra är kommunens webbinformation. Andel hittade svar på 200 frågor	76 %	80 %	➡
Samhällsutveckling			
Andel inköpta ekologiska livsmedel	25 %	25 %	⬆

Pilarna visar utvecklingen i Torsås kommun jämfört med tidigare år. "Pil upp" indikerar en förbättring. "Billigare" förutsätts vara bättre (effektivare) och om kostnaden ökar ger det en pil nedåt.

Ekonomisk sammanställning

<i>Förutsättningar</i>	25
<i>Skatteintäkter och kommunal utjämning</i>	25
<i>Finansnetto</i>	25
<i>Resultatbudget</i>	26
<i>Driftbudget</i>	27
<i>Ramberäkning 2017-19</i>	28
<i>Balansbudget</i>	30
<i>Finansieringsanalys</i>	31
<i>Investeringsbudget</i>	32
<i>Planerade investeringar 2017-2019</i>	32

Förutsättningar

	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Utdebitering	21,43	21,43	21,43	21,43	21,43
Folkmängd 1/11	6 917	6 925	6 965	6 975	6 985

Skatteintäkter och kommunal utjämning (tkr)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Allmän kommunalskatt	252 533	267 950	279 134	290 151	298 899
Skatteavräkning	-232	-585			
Summa kommunalskatteintäkter	252 301	267 365	279 134	290 151	298 899
Inkomstutjämning	89 859	91 183	94 271	94 051	95 911
Kostnadsutjämning	9 234	7 224	4 451	4 457	4 463
Regleringsbidrag/-avgift	-268	-199	-1 728	-3 463	-5 359
Strukturbidrag	719				
Kommunal fastighetsavgift	13 022	12 847	13 092	13 092	13 092
LSS-utjämning	-1 358	-2 248	-2 580	-2 584	-2 587
Summa kommunal utjämning	111 208	108 807	107 506	105 553	105 520
Generella bidrag från staten	1 100	10 400			
Summa skatter och kommunal utjämning	364 609	386 572	386 640	395 704	404 419
Ökning		21 963	68	9 064	8 715

Finansnetto (tkr)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Finansiella intäkter	5 831	2 792	2 792	2 792	2 792
Finansiella kostnader	-693	-1 515	-1 515	-1 515	-1 515
Summa	5 138	1 277	1 277	1 277	1 277

Resultatbudget (tkr)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Nettokostnader	-353 893	-354 355	-377 258	-387 971	-396 534
Avskrivningar	-7 031	-8 425	-6 928	-7 928	-8 428
Verksamhetens nettokostnader	-360 924	-362 780	-384 186	-395 899	-404 962
Skatteintäkter (se not)	252 301	267 365	279 134	290 151	298 899
Kommunal utjämning	112 309	108 807	107 506	105 553	105 520
Finansiella intäkter	5 831	2 792	2 792	2 792	2 792
Finansiella kostnader	-692	-1 515	-1 515	-1 515	-1 515
Resultat för extraordinära poster	8 825	14 669	3 731	1 082	734
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Årets resultat	8 825	14 669	3 731*	1 082*	734*
Resultat enligt beslutad God ekonomisk hushållning (2 %)	7 292	7 523	7 733	7 914	8 088

*Exklusive preliminärt fördelat förslag till komplettering i regeringens höstbudget.

Driftbudget (tkr)

	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Kommunstyrelsen	66 913	65 413	64 613	64 613
Kommunfullmäktige	349	259	259	349
Valnämnden	21	21	21	21
Överförmyndarnämnden	848	848	848	848
Kommunrevisionen	500	500	500	500
Bygg- och miljönämnden	6 331	6 331	6 331	6 331
Tekniska nämnden - skattefinansierad verksamhet	7 907	8 007	8 007	8 007
Tekniska nämnden - affärsdrivande verksamhet	-2 841	-2 841	-2 841	-2 841
Socialnämnden	150 747	151 029	151 029	151 029
Bildningsnämnden	117 685	121 065	124 315	124 315
Summa nämnder	348 460	350 632	353 082	353 172
<i>Kommungemensamma kostnader under finansförvaltningen</i>				
Pensionskostnader m.m.	10 000	10 500	11 000	11 500
Verksamhetens intäkter VA-söder	-917	-917	-917	-917
Reserv volymförändringar och ökade kostnader flyktingmottagandet	-10 400			
<i>Budgetregleringsposter</i>				
Löneökningar 12 månader	6 500	14 543	22 306	30 279
Reserv volymförändringar hemtjänst, barn/elever	712	2 500	2 500	2 500
Summa kommungemensamma kostnader	5 895	26 626	34 889	43 362
Nettokostnader	354 355	377 258	387 971	396 534

Ramberäkning 2017-19 (tkr)

	2017
<i>Kommunstyrelsen</i>	
Ramförändringar 2016	
Underhållsbehov kommunhusen	-2 000
Ramökning anslag till fysisk och teknisk planering	-400
Underhållsplan Olssonska gården	-200
Minskade telefonikostnader	56
Effektivitetskrav CLG 2016	-1 000
Personalbefrämjande åtgärder	-150
Reviderad budget 2016	-66 913
Ramförändringar 2017	
Arkivcentrum, Attraktivitet/kommunutveckling	-600
Ökat driftbidrag Kalmarsunds gymnasieförbund	-900
Återföring Underhåll kommunhusen, effektivitetskrav 2016	3 000
Budget 2017 exkl. löneökningar	-65 413
Ramförändringar 2018	
Ökat driftbidrag Kalmarsunds gymnasieförbund	-900
Familjecentral, ökad lokalkostnad	-300
Effektivitetskrav, uppdrag CLG	2000
Plan 2018 exkl. löneökningar	-64 613
<i>Kommunfullmäktige</i>	
Budget 2017 exkl. löneökningar	-259
<i>Valnämnden</i>	
Budget 2017 exkl. löneökningar	-21
<i>Överförmyndarnämnden</i>	
Budget 2017 exkl. löneökningar	-848
<i>Kommunrevisionen</i>	
Budget 2017 exkl. löneökningar	-500
<i>Bygg- och miljönämnden</i>	
Minskade telefonikostnader	18
Budget 2017 exkl. löneökningar	6 331
	2017
<i>Tekniska nämnden - skattefinansierad verksamhet</i>	
Minskade telefonikostnader	26
Attraktivitet	-100
Budget 2017 exkl. löneökningar	-8 007

Forts. Ramberäkning 2017-19 (tkr)

	2017
<i>Tekniska nämnden - affärsdrivande verksamhet</i>	
KF budget 2016 (intäkt)	2 841
Budget 2016 = budget 2017, plan 2018-2019	2 841
<i>Socialnämnden</i>	
Ramförändringar 2016	
Ökade kostnader ob-tillägg	-1 300
Ökade kostnader timvikarier	-299
Volymförändring enligt resursfördelningssystemet	-718
Träffpunkt	-300
Minskade telefonikostnader	280
Kostnadsminskning kostverksamheten	150
Reviderad budget 2016	-150 747
Ramförändringar 2017	
Återställning nollpunkt Resursfördelningssystemet	718
Verksamhetsnära ledarskap, Attraktivitet/kommunutveckling	-1 000
Budget 2017 exkl. löneökningar	-151 029
<i>Bildningsnämnden</i>	
Ramförändringar 2016	
Volymförändring enligt resursfördelningssystemet	-1 070
Hysesreduktion lokaler som tas ur drift	1 000
Minskade telefonikostnader	220
Kostnadsminskning kostverksamheten	250
Reviderad budget 2016	-117 685
Ramförändringar 2017	
Hyeskostnad nya grundskolan halvår	-3 250
Ny kulturskola	-300
Kultur och Fritid, Kvalitet i välfärden	-400
Återställning nollpunkt Resursfördelningssystemet	1 070
Återföring, Hysesreduktion lokaler som tas ur drift, halvår	-500
Budget 2017 exkl. löneökningar	-121 065
Hyeskostnad nya grundskolan halvår	-3 250
Plan 2018 exkl. löneökningar	-124 315

Balansbudget (tkr)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017
<i>Tillgångar</i>			
Materiella anläggningstillgångar	141 755	158 480	177 662
Finansiella anläggningstillgångar	19 150	16 794	17 000
Summa anläggningstillgångar	160 905	175 274	194 662
<i>Lager</i>	5 754	5 754	5 754
Kortfristiga fordringar	47 274	44 000	45 000
Kortfristiga placeringar	45 030	43 000	44 000
Kassa och bank	49 434	29 140	29 856
Summa omsättningstillgångar	147 492	121 894	124 610
Summa tillgångar	308 397	297 168	319 272
<i>Eget kapital, avsättningar och skulder</i>			
<i>Eget kapital</i>			
Ingående eget kapital	145 402	156 632	171 301
Justering eget kapital	2 405	0	0
Årets resultat	8 825	14 669	3 731
Summa eget kapital	156 632	171 301	175 032
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar pensioner	12 474	11 680	11 180
Andra avsättningar	8 060	8 060	8 060
Summa avsättningar	20 534	19 740	19 240
<i>Skulder</i>			
Långfristiga skulder	42 073	50 616	64 000
Kortfristiga skulder	86 158	55 511	61 000
Summa skulder	128 231	106 127	125 000
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	308 397	297 168	319 272
Ansvarsförbindelse pensionsförpliktelser	159 323	157 313	152 903
Borgensförpliktelser för kommunägda företag	280 570	268 200	388 200
<i>Not Långfristiga skulder</i>			
Låneskuld	0	10 000	25 000
Anslutningsavgifter VA-söder Bergkvara	42 073	40 616	39 000
<i>Nyckeltal</i>			
Soliditet exkl. pensionsskuld, %	50,8	57,6	54,8
Soliditet inkl. ansvarsförpliktelser, %	-1	4,7	6,9

Finansieringsanalys (tkr)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017
Nettokostnader	-353 893	-354 355	-377 258
Skatteintäkter och kommunal utjämning (se not)	364 609	386 572	386 640*
Finansiella intäkter	5 831	2 792	2 792
Justering för rörelsekapitalets förändring	10 484	-29 865	-8 348
Summa från löpande verksamhet	27 031	5 144	3 826
Nettoinvesteringar	-18 105	-25 150	-28 110
Försäljning finansiella anläggningstillgångar	0	0	0
Summa från investeringsverksamheten	-18 105	-25 110	-28 110
Nyupplåning	0	10 000	25 000
Justering finansieringsverksamheten	-6 384	0	0
Summa från finansieringsverksamheten	-6 384	10 000	25 000
Årets kassaflöde	2 542	-20 294	716
Likvida medel vid årets början	46 892	49 434	29 140
Likvida medel vid årets slut	49 434	29 140	29 856

*Exklusive preliminärt fördelat förslag till komplettering i regeringens höstbudget.

Investeringsbudget (tkr)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Kommunstyrelsen	4 235	13 800	10 635	11 160	
Bygg- och miljönämnden	0	300	1 200	500	
Tekniska nämnden - skattefinansierad verksamhet	3 404	2 075	2 375	1 825	
Tekniska nämnden - affärsdrivande verksamhet	9 152	7 700	9 300	16 600	
Socialnämnden	317	800	800	800	
Bildningsnämnden	997	475	3 800	0	
Nettoinvesteringar	18 105	25 150	28 110	30 885	

Planerade investeringar 2017-2019 (tkr)

	2017	2018	2019
<i>Kommunstyrelsen</i>			
Sammanbyggnad kommunhusen	10 000	5 000	
Åtgärdsplan Olssonska huset	635	1 160	
Uppskattat framtida investeringsbehov		5 000	
Summa	10 635	11 160	
<i>Bygg och miljönämnden</i>			
Vattenvårdsprojekt	400	500	
Vassklippsmaskin	800		
Summa	1 200	500	
<i>Tekniska nämnden</i>			
Gator i tätort	500	500	
Snöslunga/snöblad	100	100	
Utbyggnad gatubelysning	75	75	
Utbyte armaturer gatubelysning	400	400	
Parkanläggningar	500	500	
Vallermansgöl , utveckling	500		
Utrustning verkstad	50		
Lekplatser	250	250	
Summa skattefinansierad verksamhet	2 375	1 825	

Forts. Planerade investeringar 2017-2019 (tkr)

	2017	2018	2019
Ledningsnät, utbyggnad	600	600	
Reinvestering spillvattenledning	1 000	1 500	
Reinvestering vattenledning	500	500	
Projektering/Utbyggnad Kvilla enl VA-plan	6 000	10 000	
Projektering/Utbyggnad Ragnabo enl VA-plan		1 000	
Oförutsedda mindre reinvesteringar	200	200	
Reinvestering driftövervakningssystem	200	200	
Centrifug Bergkvara reningsverk		2 000	
Slamhantering Gullabo reningsverk		300	
Ny vattenreservoar Bidalite vattenverk	300		
Spolvagn	500		
Bil		300	
Summa affärsdrivande verksamhet	9 300	16 600	
<i>Socialnämnden</i>			
Cyklar hemtjänst, Torsås	50		
eHälsa, hemtjänst	200		
Arkivskåp IFO	150		
Licenskostnad IT-stöd ÄBIC	50		
Åtgärder Vägen	200		
Inventarier Apotekshuset	150		
Summa	800	800	
<i>Bildningsnämnden</i>			
Inventarier Gullabo skola	250		
Mjölnerförskola, inventarier och utemiljö	500		
Inventarier Söderåkra, Eklövet	50		
Inventarier till nya högstadiet	3 000		
Summa	3 800	0	

Uppdrag och strategiska mål

<i>Hållbar utveckling.....</i>	<i>35</i>
<i>Effektiv organisation.....</i>	<i>38</i>
<i>Uppdrag per nämnd och bolag.....</i>	<i>41</i>
<i>Kommunstyrelsen.....</i>	<i>42</i>
<i>Bygg- och miljönämnden.....</i>	<i>43</i>
<i>Tekniska nämnden.....</i>	<i>43</i>
<i>Socialnämnden.....</i>	<i>44</i>
<i>Bildningsnämnden</i>	<i>45</i>
<i>TBAB/TFAB.....</i>	<i>46</i>
<i>Kommunalekonomiskt regelverk.....</i>	<i>47</i>
<i>Principer för ekonomistyrning.....</i>	<i>50</i>

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling visar utåtriktat vad kommunkoncernen ska åstadkomma för invånare, brukare och kunder. Hållbar utveckling definieras enligt FN:s miljökonferens i Rio 1992 som en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Det är i de övergripande verksamhetsprocesserna som sociala, miljömässiga och samhällsekonomiska värden skapas för Torsåsborna. Det ger en hållbar utveckling som tillsammans med en effektiv organisation gör att resultatmålen nås och att vi närmar oss visionen.

Hållbar utveckling består av tre delar:

- **Miljömässiga värden:** att bevara vattnens, jordens och ekosystemens produktionsförmåga och inte äventyra naturen och människans hälsa. I Torsås handlar det bland annat om rent vatten, ren luft, mark utan föroreningar och klimatpåverkan.
- **Samhällsekonomiska värden:** att hushålla med mänskliga och materiella resurser på lång sikt. I Torsås handlar det bland annat om invånarnas ekonomiska välfärd, kommunikationer, möjligheten att driva företag och handel, tillgänglig kompetens för arbetsgivare och möjlighet att få arbete för den enskilde.
- **Sociala värden:** att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls. I Torsås handlar det bland annat om social omsorg, utbildning och trygghet, jämställdhet, mångfald, icke-diskriminering, jämlika villkor, den enskildes personliga och kulturella välfärd och en god folkhälsa.

”För att leva upp till visionen har Torsås kommuns invånare rätt att förvänta sig det bästa möjliga av de gemensamma resurserna. Därför har dessa strategiska mål formulerats och ett antal uppdrag lämnats till alla förtroendevalda och anställda.”

Övergripande strategiska mål 2017-19 samt uppdrag 2017 för Hållbar utveckling

Miljö - Övergripande strategiska mål 2017-19

- Kommunens verksamheter är hållbara, energieffektiva och bidrar till en god livsmiljö.

Miljö - Uppdrag 2017

- Fossilbränslefri kommun 2030. (Alla)
- Ökad andel godkända enskilda avlopp. (BMN)
- Aktualisera Översiktsplanen. (BMN, KS)
- Projektera VA-utbyggnad Kvilla. (TN)

Socialt och ekonomiskt - Övergripande strategiska mål 2017-19

- Torsås är över 7 000 invånare 2018.
- Kommunens invånare ges goda möjligheter till ett gott liv i trygghet och känner förtroende för kommunen genom ett gott bemötande och hög delaktighet.
- Näringspolitiken stödjer och stärker tillväxt, utveckling och sysselsättning.

Socialt och ekonomiskt - Uppdrag 2017

- Planera för fler bostäder. (BMN, KS)
- Breddad arbetsmarknad för fler i självförsörjning och fler arbetstillfällen. (KS, SN)
- Stöd till fiberföreningar för bredband på landsbygden. (KS)
- Kvalitet i välfärden. Förbättrade resultat i omsorg och skola. (SN, BIN)
- Ökad tillgänglighet till kommunal service. (Alla)
- Utveckla medborgardialog. (Alla)
- Införd LOV i hemtjänsten 2017. (SN)

Indikatorer för Hållbar utveckling

1. Befolkningsutveckling bättre än prognos.

Ar	2013	2014	2015	2016	2017
Budget	6 879	6 892	6 900	6 926	6 965
Utfall	6 879	6 925	6 943		

Källa: SCB

2. Hur trygga känner sig medborgarna i kommunen?

Ar	2013	2014	2015	2016	2017
Budget	63	80	90	95	100
Utfall	63	-	59		

Källa: KKiK

3. Nöjdhetsindex på äldreboende ska öka.

Ar	2013	2014	2015	2016	2017
Brukarbedömning äldreboende enl KKiK - Utfall	93	89	91		
Vad tror eller tycker du om äldreomsorgen i din kommun? - Budget	60	65	70	75	80
Vad tror eller tycker du om äldreomsorgen i din kommun? - Utfall	45		45		

Källa: Medborgarundersökning

4. Nystartade företag per 1 000 invånare i kommunen.

Ar	2013	2014	2015	2016	2017
Budget	3,2	6,7	7,0	7,2	7,0
Utfall	3,2	3,2	4,6		

Källa: KKiK

5. Ranking företagsklimat.

Ar	2013	2014	2015	2016	2017
Budget	178	160	150	120	100
Utfall	178	157	92		

Källa: Svenskt näringsliv

6. Miljögodkända personbilar inom kommunkoncernen.

Ar	2013	2014	2015	2016	2017
Budget	49	40	45	50	55
Utfall	49	53	61		

Källa: KKiK

7. Indikatorer från SALSA

Ar	2013	2014	2015	2016	2017
Faktiskt genomsnittligt meritvärde åk 9 grundskolan - Budget	207	217	219	221	223
Faktiskt genomsnittligt meritvärde åk 9 grundskolan - Utfall	207	197	209		
Modellberäknat beräknat värde åk 9 grundskolan - Budget	210	198	199	200	201
Modellberäknat beräknat värde åk 9 grundskolan - Utfall	210	198	216		
Residual - Budget	-3	19	20	21	22
Residual - Utfall	-3	0	-7		

Källa: Skolverket

Effektiv organisation

Effektiv organisation, med perspektiven medarbetare, ekonomi och processkvalitet, visar inåtriktat hur kommunkoncernen ska genomföra sitt uppdrag.

- **Perspektiv processkvalitet:** Hög processkvalitet uppnås genom att systematiskt planera, utföra, följa upp och förbättra verksamheten. Bättre analys behövs som grund för beslut om förändringar och förbättring.
Ett modernt arbetssätt utvecklas bland annat genom att använda nya e-tjänster och ny teknik för att både förenkla administrationen och för att utveckla verksamhetsprocesserna.
- **Perspektiv medarbetare:** Kommunkoncernens verksamhet består i huvudsak av tjänsteproduktion. Här har medarbetarna en nyckelroll då det är de som utför och förmedlar tjänsten i mötet med invånare, brukare och kunder. Att samtliga medarbetare vet vilka mål som ska uppnås samt att de med sin kompetens och sina idéer bidrar till att uppfylla Torsås vision för framtiden, är en förutsättning för att verksamheten ska nå resultat och utvecklas i rätt riktning.
- **Perspektiv ekonomi:** En förutsättning för att kunna bedriva en bra verksamhet är en stabil ekonomi där intäkter och kostnader är i balans, inklusive driftkonsekvenser för investeringar och långsiktiga åtaganden. Effektivt resursutnyttjande och en god ekonomistyrning ger en stabil ekonomi.
Genom ett tydligt uppdrag och fokus på resultat skapar kommunkoncernen en modern organisation där mötet med kunden och brukaren alltid står i centrum. Bra ledarskap gynnar kreativitet och innovation. Fungerande kommunikation ger tydlighet och samsyn om de mål som organisationen ska nå. Tillgängliga resurser används effektivt. Stora delar av det kommunala uppdraget styrs av lagar och regler. En effektiv inre organisation avgör hur långt man kan nå med tillgängliga resurser och hur arbetet utförs inom processerna.
En väl fungerande kommunikation är en förutsättning för demokrati, bra och tillgänglig service och en effektiv styrning. Den effektiva organisationen utgår från och är starkt fokuserad på att skapa resultat och värde för brukare, kunder och invånare.

”För att leva upp till visionen har Torsås kommuns invånare rätt att förvänta sig det bästa möjliga av de gemensamma resurserna. Därför har dessa strategiska mål formulerats och ett antal uppdrag lämnats till alla förtroendevalda och anställda.”

Övergripande strategiska mål 2017-19 samt uppdrag 2017 för Effektiv organisation

Medarbetare - Övergripande strategiska mål 2017-19

- Kommunens medarbetare är delaktiga och ansvarstagande för kvalitet och effektivitet i kommunens verksamheter.
- Rättssäker kommunal service efter behov med god tillgänglighet och en hög kvalitet.

Medarbetare - Uppdrag 2017

- Genomför kompetensutveckling och processledning i ständiga förbättringar. (KS)
- Attraktiv arbetsgivare. Dialog tillsammans med medarbetarna med prioritering av åtgärder för att bli en attraktivare arbetsgivare och att förbättra arbetsmiljön. (Alla)
- Verksamhetsnära ledarskap. Ledarskapet i Torsås ska vara verksamhetsnära med fokus på ständiga förbättringar av kvalitet och resultat. (Alla)

Process och ekonomi - Övergripande strategiska mål 2017-19

- Kommunen har god ekonomisk hushållning med kraft att möta dagens och morgondagens utmaningar.
- Kvalitet och kostnadseffektivitet är allas ansvar och säkras genom systematiskt förbättringsarbete för planering, genomförande och lärande uppföljning.
- Kompetenta ledare och medarbetare som fokuserar på kommunens mål och uppdrag genom ständiga förbättringar skapar hög måluppfyllelse.
- Stärkt lokal och regional samverkan för ökad kvalitet och hållbarhet.

Process och ekonomi - Uppdrag 2017

- God ekonomisk hushållning genom budgetföljsamhet och handlingsberedskap. (Alla)
- Mål och mått för verksamhet i volym, kvalitet och effektivitet. Ska vara förankrade i nämnder och verksamhet och användas för uppföljning och utvecklingsarbete. (Alla)

Indikatorer för Effektiv organisation

1. Hur stor del av medborgarna som skickar in en enkel fråga via e-post får svar inom två arbetsdagar? (%)

År	2013	2014	2015	2016	2017
Budget	81	75	80	85	90
Utfall	81	76	*		

Källa: KKiK

*Ej mätt 2015

2. Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna? (%)

År	2013	2014	2015	2016	2017
Budget	76	80	85	88	90
Utfall	76	75	76		

Källa: KKiK

3. Total sjukfrånvaro av sammanlagd arbetstid ska minska. (%)

År	2013	2014	2015	2016	2017
Budget	6,3	5,5	5,5	5,0	4,8
Utfall	6,3	7,4	7,7		

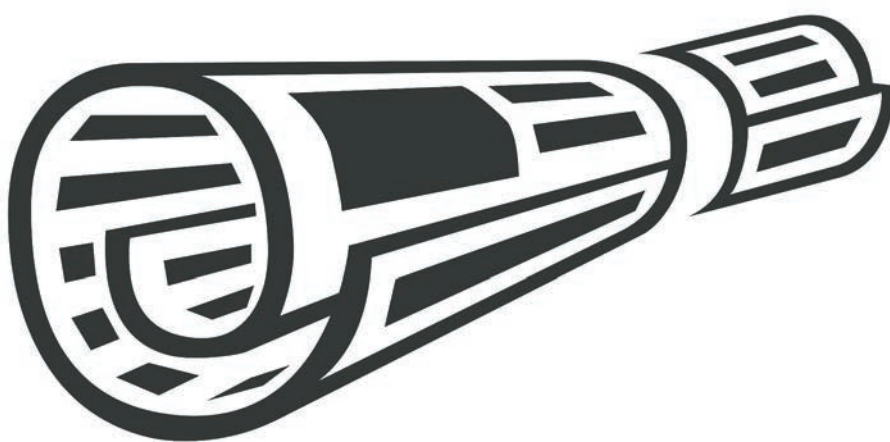
Källa: Personalavdelning

Uppdrag per nämnd och bolag

För att leva upp till visionen har Torsås kommuns invånare rätt att förvänta sig det bästa möjliga av de gemensamma resurserna. Därför har strategiska mål formulerats och ett antal uppdrag lämnats till alla förtroendevalda och anställda.

Verksamhetsplanen är nämndernas uppdragsbeskrivning till förvaltningen för att uppfylla de strategiska målen och uppdragen i kommunens Årsplan och budget.

På följande sidor finns redovisat kommunfullmäktiges uppdrag per nämnd och bolag.

Kommunstyrelsens uppdrag

Hållbar utveckling

Miljö

- Fossilbränslefri kommun 2030.
- Aktualisera Översiktsplanen.

Socialt och ekonomiskt

- Planera för fler bostäder.
- Breddad arbetsmarknad för fler i självförsörjning och fler arbetstillfällen.
- Stöd till fiberföreningar för bredband på landsbygden.
- Ökad tillgänglighet till kommunal service.
- Utveckla medborgardialog.

Effektiv organisation

Medarbetare

- Genomför kompetensutveckling och processledning i ständiga förbättringar.
- Attraktiv arbetsgivare. Dialog tillsammans med medarbetarna med prioritering av åtgärder för att bli en attraktivare arbetsgivare och att förbättra arbetsmiljön.
- Verksamhetsnära ledarskap. Ledarskapet i Torsås ska vara verksamhetsnära med fokus på ständiga förbättringar av kvalitet och resultat.

Process och ekonomi

- God ekonomisk hushållning genom budgetföljsamhet och handlingsberedskap.
- Mål och mått för verksamhet i volym, kvalitet och effektivitet. Ska vara förankrade i nämnder och verksamhet och användas för uppföljning och utvecklingsarbete.

Bygg- och miljönämndens uppdrag

Hållbar utveckling

Miljö

- Fossilbränslefri kommun 2030.
- Ökad andel godkända enskilda avlopp.
- Aktualisera Översiktsplanen.

Socialt och ekonomiskt

- Planera för fler bostäder.
- Ökad tillgänglighet till kommunal service.
- Utveckla medborgardialog.

Effektiv organisation

Medarbetare

- Attraktiv arbetsgivare. Dialog tillsammans med medarbetarna med prioritering av åtgärder för att bli en attraktivare arbetsgivare och att förbättra arbetsmiljön.
- Verksamhetsnära ledarskap. Ledarskapet i Torsås ska vara verksamhetsnära med fokus på ständiga förbättringar av kvalitet och resultat.

Process och ekonomi

- God ekonomisk hushållning genom budgetföljsamhet och handlingsberedskap.
- Mål och mått för verksamhet i volym, kvalitet och effektivitet. Ska vara förankrade i nämnder och verksamhet och användas för uppföljning och utvecklingsarbete.

Tekniska nämndens uppdrag

Hållbar utveckling

Miljö

- Fossilbränslefri kommun 2030.
- Projektera VA-utbyggnad Kvilla.

Socialt och ekonomiskt

- Ökad tillgänglighet till kommunal service.
- Utveckla medborgardialog.

Effektiv organisation

Medarbetare

- Attraktiv arbetsgivare. Dialog tillsammans med medarbetarna med prioritering av åtgärder för att bli en attraktivare arbetsgivare och att förbättra arbetsmiljön.
- Verksamhetsnära ledarskap. Ledarskapet i Torsås ska vara verksamhetsnära med fokus på ständiga förbättringar av kvalitet och resultat.

Process och ekonomi

- God ekonomisk hushållning genom budgetföljsamhet och handlingsberedskap.
- Mål och mått för verksamhet i volym, kvalitet och effektivitet. Ska vara förankrade i nämnder och verksamhet och användas för uppföljning och utvecklingsarbete.

Socialnämndens uppdrag

Hållbar utveckling

Miljö

- Fossilbränslefri kommun 2030.

Socialt och ekonomiskt

- Breddad arbetsmarknad för fler i självförsörjning och fler arbetstillfällen.
- Kvalitet i välfärden. Förbättrade resultat i omsorg och skola.
- Ökad tillgänglighet till kommunal service.
- Utveckla medborgardialog.
- Införd LOV i hemtjänsten 2017.

Effektiv organisation

Medarbetare

- Attraktiv arbetsgivare. Dialog tillsammans med medarbetarna med prioritering av åtgärder för att bli en attraktivare arbetsgivare och att förbättra arbetsmiljön.
- Verksamhetsnära ledarskap. Ledarskapet i Torsås ska vara verksamhetsnära med fokus på ständiga förbättringar av kvalitet och resultat.

Process och ekonomi

- God ekonomisk hushållning genom budgetföljksamhet och handlingsberedskap.
- Mål och mått för verksamhet i volym, kvalitet och effektivitet. Ska vara förankrade i nämnder och verksamhet och användas för uppföljning och utvecklingsarbete.

Bildningsnämndens uppdrag

Hållbar utveckling

Miljö

- Fossilbränslefri kommun 2030.

Socialt och ekonomiskt

- Kvalitet i välfärden. Förbättrade resultat i omsorg och skola.
- Ökad tillgänglighet till kommunal service.
- Utveckla medborgardialog.

Effektiv organisation

Medarbetare

- Attraktiv arbetsgivare. Dialog tillsammans med medarbetarna med prioritering av åtgärder för att bli en attraktivare arbetsgivare och att förbättra arbetsmiljön.
- Verksamhetsnära ledarskap. Ledarskapet i Torsås ska vara verksamhetsnära med fokus på ständiga förbättringar av kvalitet och resultat.

Process och ekonomi

- God ekonomisk hushållning genom budgetföljsamhet och handlingsberedskap.
- Mål och mått för verksamhet i volym, kvalitet och effektivitet. Ska vara förankrade i nämnder och verksamhet och användas för uppföljning och utvecklingsarbete.

TBAB/TFAB:s uppdrag

Hållbar utveckling

Miljö

- Fossilbränslefri kommun 2030.

Socialt och ekonomiskt

- Ökad tillgänglighet till kommunal service.
- Utveckla medborgardialog.

Effektiv organisation

Medarbetare

- Attraktiv arbetsgivare. Dialog tillsammans med medarbetarna med prioritering av åtgärder för att bli en attraktivare arbetsgivare och att förbättra arbetsmiljön.
- Verksamhetsnära ledarskap. Ledarskapet i Torsås ska vara verksamhetsnära med fokus på ständiga förbättringar av kvalitet och resultat.

Process och ekonomi

- God ekonomisk hushållning genom budgetföljsamhet och handlingsberedskap.
- Mål och mått för verksamhet i volym, kvalitet och effektivitet. Ska vara förankrade i nämnder och verksamhet och användas för uppföljning och utvecklingsarbete.

Torsås Bostads AB (TBAB)
Torsås Fastighets AB (TFAB)

Kommunalekonomiskt regelverk

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning (balanskravet) i kommuner och landsting innebär ett rimligt överskott både i den budgeterade resultaträkningen och i bokslutet. Reglerna om återställande av uppkomna underskott och så kallade synnerliga skäl benämns ofta som ”balanskrav”. Balanskravet är det resultatmässiga golv som inte får underskridas om man ska efterleva lagstiftningen. Jämfört med tidigare lagstiftning gäller nu regler som i högre grad inriktas på politiska åtgärder vid negativa resultatutfall snarare än på strikta budgetregler. Det lokala ansvaret för att tolka och efterleva lagstiftningen är tydligare än tidigare. Om det finns synnerliga skäl kan den budgeterade resultaträkningen undantagsvis underbalanseras.

Kommuner och landsting ska även anta verksamhetsmål och finansiella mål. Dessa mål ska följas upp och utvärderas i årsredovisningens förvaltningsberättelse. Revisionen har en direkt utpekad roll att uttala sig om efterlevnaden av denna lagstiftning. Även den lagstyrda delårsrapporten ska behandlas av fullmäktige. Den ska också innehålla en avstämning av fastställda mål och av balanskravet.

Mål och riktlinjer

Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret. I planen ska skattesatsen och anslagen anges. Av planen ska också framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. Kommuner och landsting ska för verksamheten ange mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges. Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska alltid vara periodens första år.

Det är viktigt att mål och riktlinjer uttrycker realism och handlingsberedskap samt att de kontinuerligt utvärderas och omprövas. Det måste också finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Det kräver

också en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål. Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

Utformning och innehåll i de finansiella målen

I planen ska anges en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen. Exempel på vad som kan ingå i den finansiella målsättningen är resultatkrav med anledning av framtida kapacitetsbehov med nuvarande service. Resultatkravet bör ligga på en nivå som konsoliderar ekonomin. Andra exempel på mål är skuldsättningen på kort och lång sikt, soliditet samt hur investeringar och pensioner ska finansieras. Nivån på betalningsberedskapen nämns också som exempel på mål. Risker och osäkerhetsfaktorer bör vägas in i målen, till exempel för borgensåtaganden för egna bolag. Risker för att behöva gå in och täcka förluster i företagen bör kalkyleras och ingå i den finansiella målsättningen.

Återställningstid

Tidsfristen för att återställa ett negativt resultat är tre år. Kravet på återställande har stärkts genom att fullmäktige ska anta en åtgärdsplan som ska täcka hela underskottet. Beslut om en reglering av underskottet ska tas senast i budget det tredje året efter det år då underskottet uppkom.

Synnerliga skäl

Om det föreligger synnerliga skäl finns det en möjlighet att upprätta en budget i obalans. Det innebär att synnerliga skäl omfattar både budget och utfall.

Åtgärdsplan

Om negativt resultat konstateras ska en åtgärdsplan tas fram. Enligt regelverket ska en kommun/landsting återställa ett negativt balanskravsresultat inom tre år. Ett underskott 2013 skall vara återställt senast vid utgången av 2016. Om ett balanskravsunderskott konstateras i bokslut ska fullmäktige anta en särskild åtgärdsplan för hur återställandet skall ske. Planen ska innehålla genomtänkta och genomförbara åtgärder för att täcka hela det belopp som ska regleras och det skall framgå när åtgärderna genomförs. Fullmäktigebeslut bör fattas snarast efter det att det negativa resultatet konstaterats, dock senast vid det fullmäktigesammanträde som följer efter det sammanträde som behandlat den lagreglerade delårsrapporten. Åtgärdsplanen ska följas upp kontinuerligt och återrapporering skall ske till fullmäktige om planen inte hålls. Om ett negativt resultat konstateras innan bokslut finns det inget som hindrar att arbetet med åtgärdsplan påbörjas så snart som möjligt.

Delårsrapport

I gällande lag om kommunal redovisning anges att kommuner och landsting minst en gång under räkenskapsåret ska upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från räkenskapsårets början. Minst en rapport ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. I praktiken innebär detta att en delårsrapport ska avse mellan sex och åtta månader av räkenskapsåret och ska behandlas av fullmäktige. Det finns dock inget krav på att fullmäktige formellt ska godkänna rapporten. Delårsrapportens behandling i fullmäktige syftar bland annat på att ange åtgärder för att balansera intäkter och kostnader.

I gällande lag om kommunal redovisning anges att kommuner och landsting minst en gång under räkenskapsåret ska upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från räkenskapsårets början.

Revision

Revisorerna ska göra skriftliga bedömningar om resultaten i delårsrapporten och årsbokslutet är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om i budget och plan. Dessa ska biläggas delårsrapport och årsredovisning.

Laglighetsprövning

Laglighetsprövning av en kommuns/landstings budgetbeslut eller ett beslut att inte återställa ett negativt resultat kan inte ske. Dessa beslut ska prövas i det politiska systemet. Detta beror på att kommuner/landsting ges vissa möjligheter att undantagsvis anföra synnerliga skäl för att budgetera med negativa resultat. Synnerliga skäl anses inte vara lämpade för laglighetsprövning. Därmed gäller samma regelverk både för beslut om budget och för beslut om årsredovisning.

Kommunalekonomisk utjämning

Inom ramen för kommunalekonomisk utjämning finns ett delsystem för kommuner och ett delsystem för landsting. I systemet ingår en modell för inkomstutjämning, en kostnadsutjämning samt strukturbidrag, införandebidrag och regleringspost. Syftet med utjämningen är att åstadkomma likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner och landsting att bedriva sin verksamhet. Kommuner garanteras genom ett inkomstutjämningsbidrag 115 procent av en upp-räknad medelskattkraft. Kommuner och landsting som har en skattkraft över respektive nivå betalar en inkomstutjämningsavgift till staten.

Kostnadsutjämningen syftar till att utjämna för strukturella behovs- och kostnadsskillnader. Systemet skall däremot inte

utjämna för kostnader som beror på skillnader i vald service-nivå, avgiftssättning och effektivitet. Kostnadsutjämningen för kommuner består av åtta delmodeller, nämligen förskole-verksamhet och skolbarnsomsorg, förskoleklass och grund-skola, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg, barn och ungdomar med utländsk bakgrund, äldreomsorg, befolk-ningsförändringar samt bebyggelsestruktur. Därtill kommer delmodellen kollektivtrafik som är gemensam för kommuner och landsting.

För varje delmodell beräknas en standardkostnad. Standard-kostnaderna summeras till en strukturstandardkostnad för varje kommun och landsting. Kommuner och landsting som har en lägre strukturstandardkostnad än genomsnittet för kommuner och de kommuner och landsting som har en högre strukturstand-ardkostnad får ett kostnadsutjämningsbidrag. Summan av avgifterna skall i stort motsvara summan av bidragen. Kommuner och landsting kan få ett strukturbidrag som beräknas i kronor per invånare och skall utgå årligen och tills vidare. Bidraget ges till kommuner som i tidigare kostnads-utjämning fick bidrag för "näringslivs- och sysselsättningsfrämjande åtgärder" (=hög/högre arbetslöshet) och "svagt befolkningsunderlag".

Införandebidraget ska mildra den bidragsminskning som vissa kommuner och landsting fick när systemet infördes.

Nettot av inkomstutjämning, kostnadsutjämning, struktur-bidrag och införandebidrag jämförs med statens anslag för kommuner respektive landsting för aktuellt utjämningsår. Om bidragsinkomsterna för kommunerna eller landstingen över-stiger anslaget för delsektorn skall en regleringsavgift erläggas. Om bidragsinkomsterna för kommunerna eller landstingen uppgår till ett belopp som är mindre än anslaget till delsektorn utgår ett regleringsbidrag. Bidraget eller avgiften beräknas för kommuner och landsting på totalnivå och var för sig som ett enhetligt belopp i kronor per invånare för respektive delsektor.

Från och med 2008 tillfaller en fastighetsavgift kommun-erna. För 2008 var denna intäkt neutral då motsvarande belopp minskades i den kommunala utjämningen. Avgiften som fastighetsägarna får betala kommer att räknas upp med inkomstbasbeloppets förändring och dessutom kommer tro-ligen avgiften öka genom att taxeringsvärdena på fastigheterna ökar. Detta innebär för kommunernas del en uppräknning av intäkterna med en eftersläpning på två år.

LSS, Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktions-hindrade, tillkom 1993 i samband med den handikappreform som då genomfördes. Syftet med reformen var i första hand att ge personer med omfattande funktionshinder en starkare ställning i samhället med hjälp av insatser anpassade till den funktionshindrades individuella behov. Från och med 2004 infördes ett nationellt kostnadsutjämningsystem avseende kommunernas LSS-kostnader. Utjämningsystemet för LSS-kostnader innebär att den enskilda kommunens standard-kostnad relateras till den genomsnittliga standardkostnaden i landet. Beräkningen baseras på verksamhetsstatistik och verksamhetskostnader året innan avgifts- eller bidragsåret. Uppgifterna hämtas från Socialstyrelsen och Räkenskaps-sammandraget. Beroende på avvikelse lämnas ett bidrag eller betalas en avgift.

Beräkningar inom ramen för LSS-utjämningen skall under året före bidrags- och avgiftsåret genomföras två gånger, en gång i september och en gång i december. Syftet med septemberberäkningen är att förse kommunerna med ett preliminärt underlag för budgetarbetet. SCB:s decemberberäkning utgör underlag för Skatteverkets preliminära beslut om vilka bidrag och avgifter som skall utgå under året. Senast den 15 april fattar Skatteverket sina slutliga beslut om vilka bidrag och avgifter som skall utgå under samma år.

Principer för ekonomistyrning

Budgetprocess

Kommunens budgetprocess innebär att tyngdpunkten i det centrala budgetarbetet ligger på våren. Kommunfullmäktige i juni tar beslut om årsplan och budget för nästa år samt plan för kommande två år exklusive skattesatsen. Höstens interna budgetarbete koncentreras till verksamhetsplanering och avstämning av eventuella förändrade förutsättningar.

Kommunfullmäktige godkänner nämndernas verksamhetsplaner i november. Nämnderna ska vara klara med sina internbudgetar (drift/investeringar) senast den siste november. Anslag i budgeten anvisas direkt till nämnderna som ”totala nettoanslag” i driftbudgeten. För ombudgeteringar av anslag gäller:

Nämnd får inte fatta beslut om ombudgeteringar som medför väsentliga ändringar av servicenivå, berör frågor av principiell art eller annars är av särskild vikt. Sådana förslag ska överlämnas till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige för beslut. I övriga fall kan nämnd besluta om ombudgeteringar inom sitt verksamhetsområde.

Nämnd får uppdra åt sin ordförande och vice ordförande eller åt förvaltningschefen att fatta beslut om rutinmässiga ombudgeteringar.

Kommunstyrelsen får fatta beslut om ombudgeteringar mellan nämnder som inte medför ändringar av servicenivå, berör frågor av principiell art eller annars är av särskild vikt. Övriga förslag ska lämnas till kommunfullmäktige för beslut.

Investeringar

Nämndernas investeringsbudget är ett ”samlingsanslag” förutom större investeringar (över 2 mnkr), främst inom VA-verksamheten. Planerade investeringar redovisas i budgetdokumentet. Nämnden äger rätt att själv omdisponera erhållet investeringsanslag mellan olika investeringsprojekt förutom för större investeringsprojekt, över 2 mnkr.

Huvudprincipen är att ej förbrukat investeringsanslag per investeringsprojekt får överföras till nästa år. Nämnden ska begära om detta i så kallad kompletteringsbudget.

Beslutade investeringsprojekt överstigande totalt 10 mnkr skall slutredovisas till kommunfullmäktige.

Riktlinjer för ny-, till- och ombyggnad

Nämnden beslutar för investeringsobjekt understigande 2 mnkr. Över 2 mnkr beslutar kommunstyrelsen.

Ombyggnadsprojekt understigande 0,5 mnkr finansieras direkt via driftbudgeten.

Justering av budgetramar

I Torsås kommun tillämpas en central resursfördelningsmodell från och med 2016 där hänsyn tas till befolkningsförändringar i olika åldersgrupper. Budgeterat antal barn/elever och hemtjänststimmar 2015 ligger till grund för en sådan justering. Under året justeras budgetramarna för förskola, grundskola och hemtjänst för den demografiska förändringen.

Hantering av över- och underskott i bokslut

Huvudprincipen är att inga överskott överförs. Frågan om underskott ska överföras till nästa år hanteras i samband med bokslut och beslutas av kommunfullmäktige.

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under vissa betingelser reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt.

Syftet med lagstiftningen är att ge kommuner möjlighet att under vissa angivna förutsättningar reservera medel i RUR för att kunna täcka underskott vid ett senare tillfälle. Syftet med RUR är således att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, kunna utnyttja denna när skatteunderlagsutvecklingen är svag. RUR är avsedd att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna.

Reservering till en resultatutjämningsreserv får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger EN procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Om kommunen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser, ska gränsen för när avsättningen får ske i stället uppgå till två procent av summan av de ovan nämnda posterna.

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. För att definiera en konjunkturcykel används utvecklingen av det underliggande skatteunderlaget. Prognosen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket, jämfört med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren, användas som riktvärde för när uttag ska få göras ur RUR. Om prognosen understiger genomsnittet får reserven användas.

Beslut om att reservera medel till respektive disponera medel från RUR ska i första hand fattas i samband med beslut om budgeten. I samband med behandling av ombudgetering, delårsrapport och uppföljningar kan kommun behöva fatta beslut om en omprövning av reservering respektive disponering.

Resultatutjämningsreserven redovisas som en delpost under kommunens egna kapital i balansräkningen. Eftersom reserven enbart är en delpost redovisas inte förändringar av reserven över resultaträkningen, vilket innebär att reserveringen inte påverkar kommunens resultat.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, på både kort och lång sikt. Grundtanken bakom begreppet god ekonomisk hushållning, är att varje generation av invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och som de själva konsumerar, samt att gjorda investeringar ska kunna ersättas.

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Verksamhetens nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag. Om förbrukningen under ett år uppgår till mer än intäkterna innebär det att kommande år, eller kommande generationer, måste betala för denna överkonsumtion.

En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning.

Ekonomi- och verksamhetsuppföljning

En fungerande ekonomistyrning förutsätter att det finns en utvecklad ekonomi- och verksamhetsuppföljning. Ekonomistyrningens främsta uppgift är att signalera avvikelser så att organisationen så snabbt som möjligt ska kunna göra förändringar i verksamheten.

Respektive nämnd ansvarar för uppföljning av verksamhet och ekonomi inom sitt verksamhetsområde. Uppföljning ska ske på alla nivåer som tilldelats ett verksamhets- och ekonomiskt ansvar. Förvaltningschefen ansvarar för att kontinuerlig avrapportering sker till nämnden vid fastställda tidpunkter. Rapporteringen till nämnden utgör i sammanfattad form även underlag för avrapportering till central nivå. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att följa hur verksamhet och ekonomi utvecklas för hela kommunkoncernen.

Nämnds åtgärder vid konstaterad/befarad budgetavvikelse

Med budgetavvikelse avses både verksamhets- och beloppsavvikelse från fastställd årsbudget eller särskilt budgetbeslut (tilläggsbudget). Så snart avvikelse befaras eller har konstaterats är nämnd skyldig att vidta åtgärder så att anslaget kan hållas. I de fall nämnden planerar eller har vidtagit åtgärder för att hålla budgeten ska dessa också redovisas i den löpande uppföljningen. Åtgärder som innebär väsentliga avsteg från de av kommunfullmäktige antagna målen får inte vidtas utan kommunfullmäktiges beslut.

Uppföljning av ekonomi och verksamhet

Delårsrapportens och årsredovisningens utformning och omfattning regleras i den kommunala redovisningslagen (1997:614). Uppföljning ska ske i form av:

Delårsrapport per den sista augusti och årsredovisning per den sista december till kommunfullmäktige. Målen följs upp i delårsrapporten och årsredovisningen.

Månadsuppföljning från nämnder per den sista februari, april, juni och oktober. Uppföljningen i april är mer omfattande och innehåller även målnuppföljning.

Olika kvalitetsmätningar och jämförelser redovisas i den uppföljning som kommer närmast efter publicering av resultaten.

Vid konflikt mellan anslag och verksamhetsvolym gäller anslag. Ekonomin utgör alltså gräns för verksamhetens omfattning.

Definitioner

Effektiv organisation

Hur kommunkoncernen ska genomföra sitt uppdrag. Perspektivet Medarbetare omfattar satsningar för att tillgodose behovet av kompetens; perspektivet Ekonomi åtgärder för att säkerställa ekonomi i balans; perspektivet Processkvalitet utveckling av arbetsmetoder så att resurser och tillgänglig tid används på bästa sätt.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Den består av tre delar: Sociala värden; att bygga ett samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls. Miljömässiga värden; att bevara vattnens, jordens och ekosystemens produktionsförmåga och inte äventyra naturen och människans hälsa. Samhällsekonomiska värden; att hushålla med mänskliga och materiella resurser på lång sikt.

Indikatorer

Indikatorerna används för att bedöma om det uppsatta strategiska målet är på väg att nås. De ska tillsammans fånga bredden i ett strategiskt mål. Indikatorerna nivåas med styrtal som visar den resultatnivå som ska uppnås.

Smarta indikatorer. Indikatorerna ska vara Specifika, Mätbara, Accepterade, Realistiska, Tidsatta och Ansvarsfördelade.

KKiK

Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) är ett verktyg för att jämföra kommuner med varandra och beskriva kommunernas kvalitet ur ett medborgarperspektiv. KKiK drivs av Sveriges Kommuner och Landsting.

Ärligen undersöks kommunens kvalitet ur fem perspektiv: Tillgänglighet, Trygghet, Information och delaktighet, Effektivitet samt Kommunen som samhällsutvecklare.

Resultaten kan ge ett bra stöd för våra förtroendevalda att få en sammanfattande översiktlig bild av kommunens kvalitet i jämförelse med andra kommuner. Redovisningen är även ett bra underlag i dialogen med invånarna.

Kommunkoncernen

Gemensamt begrepp för Torsås kommuns förvaltningar och samt de av Torsås kommun ägda bolag och delägda kommunalförbund. De leds av kommunala nämnder respektive bolagsstyrelser. Tjänstemannaorganisationen leds av kommunchefen.

Nyckeltal

Mått som löpande visar om utvecklingen följer upprättad plan; kan avse resultat, volym och kvalitet.

Organisationens värden

Värdeorden bildar en grund för vad som ska känneteckna kommunkoncernens medarbetare i mötet med invånare, brukare och kunder, och mot varandra. Pågår arbete med att ta fram en kommunövergripande värdegrund.

Resultatstyrning

Att i förväg bestämma resultatet, ange vad som ska uppnås; beskriva den förväntade effekten och med den utgångspunkten planera för vad som måste göras för att nå dit.

Ekonomistyrningsverkets definition: Styrssystem som innebär att mål anges, att resultatet följs upp och/eller utvärderas samt att bedömningar görs beträffande vilka åtgärder som behöver vidtas.

Resultatstyrning handlar i stor utsträckning om att återrapportera uppnådda resultat, dels därför att återrapportering i sig kan bidra till att målen uppnås, dels därför att den information som tas fram kan ge en bild av eftersatta områden, som behöver prioriteras. Alternativt kan resultatinformation peka ut sådana områden där insatser inte längre behövs.

SALSA

SALSA är en statistisk modell som jämför kommuners och skolors betygsresultat. Det betyder att kommunernas och skolornas resultat räknas fram genom att de faktiska betygsresultaten sätts i relation till ett antal bakgrundsfaktorer. Det är föräldrarnas utbildningsnivå, andel elever födda i Sverige med utländsk bakgrund, andelen elever födda utomlands och fördelningen pojkar/flickor som utgör bakgrundsfaktorerna. Störst betydelse för resultaten i modellen har föräldrarnas utbildningsnivå.

Strategisk inriktning

Kommunfullmäktiges plan för mandatperioden, som utifrån hållbar utveckling och effektiv organisation anger politiska prioriteringar med de strategiska mål som ska uppnås.

Strategiska mål

Politiskt prioriterade mål för mandatperioden (4 år).

Styrssystem

Metod för att samordna styrningen inom kommunkoncernen.

Styrtal

Den nivå som enligt planen ska uppnås vid en viss tidpunkt för ett processmål, indikator eller nyckeltal.

Verksamhetsberättelse

Årsredovisning från en nämnd eller bolagsstyrelse. Visar årets resultat i förhållande till uppsatta mål och gjorda åtaganden.

Verksamhetsplan för nämnder och bolagsstyrelser

Nämnders och bolagsstyrelsernas planering för ett verksamhetsår. Utgår från strategiska mål, kommunkoncernens årsplan och nämndens/styrelsens uppdrag. Varje nämnd och bolagsstyrelse gör åtaganden utifrån den sociala, miljömässiga och ekonomiska dimensionen inom hållbar utveckling och inom alla perspektiv under en effektiv organisation. I verksamhetsplanen ska balans mellan perspektiven eftersträvas. Verksamhetsplanen innehåller vad som ska uppnås (nämndens/styrelsens beslut). Förvaltnings- eller bolagsledning avgör hur det ska utföras.

Vision

Ledstjärna, anger gemensam färdriktning, ska genomsyra all verksamhet och vara en kraft för att uppnå önskat tillstånd.

Årsplan

Kommunfullmäktige fastställer i november kommunkoncernens årsplan för nästa kalenderår. Visionen, den fyraåriga strategiska inriktningen, styrdokumentet och omvärldsfaktorer är utgångspunkt för framtagandet av årsplanen. Årsplanen indelas i hållbar utveckling, effektiv organisation samt ekonomisk plan. Under hållbar utveckling beskrivs strategiska mål för hållbar utveckling samt syftet med kommunkoncernens övergripande verksamhetsprocesser. Under effektiv organisation beskrivs strategiska mål för en effektiv organisation samt perspektiven processkvalitet, medarbetare och ekonomi.

Årsredovisning

Visar årets resultat i förhållande till uppsatta mål, följer strukturen i årsplanen. Årsredovisningen innehåller en bedömning av hur koncernen närmar sig de fyraåriga strategiska målen. Indikatorerna utgör ett underlag för bedömning av måluppfyllelse. Analys visar varför resultaten ser ut som de gör. Årsredovisningen byggs upp successivt genom delårsrapport per 31 augusti med måluppfyllelse. Under löpande år sker ekonomiska månadsuppföljningar.

Åtagande

Åtaganden anger vad nämnden/bolagsstyrelsen i sin verksamhetsplan åtar sig att genomföra för att bidra till att kommunen uppnår strategiska mål. Åtagandena är en grundbult i resultatstyrningen. De ska vara så tydligt formulerade att det går att bedöma om de är utförda eller inte. De ska vara tydliga, ansvarsfördelade, kvantifierbara och tidssatta (TAKT).

Indikatorerna används för att bedöma om det uppsatta strategiska målet är på väg att nås. De ska tillsammans fånga bredden i ett strategiskt mål. Indikatorerna nivåsetts med styrtal som visar den resultatnivå som ska uppnås.

Ordlista

Anläggningstillgångar

Fast och lös egendom för stadigvarande bruk.

Använda medel

Visar årets bruttoavtappning av rörelsekapital, det vill säga alla poster som har minskat omsättningstillgångarna respektive ökat de kortfristiga skulderna.

Avskrivningar

Planmässig värdenedsättning av anläggningstillgångarnas bokförda värde motsvarande beräknat slitage.

Balansräkning

Beskriver kommunens finansiella ställning på bokslutsdagen. Visar hur kommunen har använt sitt kapital (tillgångar) respektive hur kapitalet har anskaffats (skulder och eget kapital).

Budgetavvikelse

Över- eller underskott i förhållande till budget.

Eget kapital

Skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Extraordinära poster

Poster som saknar klart samband med kommunens ordinarie verksamhet. De kan inte heller förväntas inträffa ofta eller regelbundet och ska uppgå till väsentliga belopp.

Finansnetto

Ränteintäkter minus räntekostnader.

Finansieringsanalys

Visar hur årets drift-, investerings- och låneverksamhet med mera har påverkat rörelsekapitalet.

Internränta

Intern ersättning för det kapital som nyttjas av verksamheterna.

Investering

Anskaffning av anläggningstillgångar.

Jämförelsestörande poster

Icke extraordinära poster, som bör elimineras för att uppnå jämförbarhet över tiden. Några exempel är nedskrivningar, reavinst/förlust vid försäljning av anläggningstillgångar, förändringar och omstrukturering av verksamheter, inlösta borgensåtaganden med mera.

Kapitalkostnad

Benämning för internränta och avskrivning.

Kortfristiga fordringar

Fordringar som förfaller inom ett år.

Kortfristiga skulder

Skulder med en återbetalningstid inom ett år.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt.

Likvida medel

Medel i kassa, på bank och postgiro i värdepapper på penningmarknad.

Långfristiga fordringar

Fordringar som förfaller till betalning senare än ett år från balansdagen.

Långfristiga skulder

Skulder med en återbetalningstid på över ett år.

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag.

Nettokostnader

Driftkostnader efter avdrag för intäkter.

Omsättningstillgångar

Lös egendom som inte är anläggningstillgång.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till rätt redovisningsår.

Resultaträkning

Visar årets finansiella resultat och visar hur det uppkommit. Det egna kapitalets förändring kan också läsas ut av balansräkningen.

Sammanställd redovisning

”Koncernbokslut” upprättat i enlighet med gällande redovisningsprinciper.

Soliditet

Eget kapital i förhållande till de totala tillgångarna, det vill säga graden av självfinansierade tillgångar. Visar betalningsförmågan på lång sikt.

Tillförda medel

Visar årets bruttotillskott till rörelsekapitalet, det vill säga alla poster som har ökat omsättningstillgångarna respektive minskat de kortfristiga skulderna.

Årets resultat

Skillnaden mellan årets intäkter och kostnader.

Torsås
kommun

Box 503, 385 25 Torsås

Telefon: 0486-331 00, fax: 0486-331 05

E-post: info@torsas.se, hemsida: www.torsas.se

Producerad av Ekonomiavdelningen under sommaren 2016

Grafisk formgivning: Webbform.se, foto Johan Blomqvist, Joanna Kohnen, SXC.hu

Vill du veta mer eller beställa fler exemplar av Årsplan och budget 2017, plan 2018 - 2019, kontakta kommunledningskontoret, ekonomiavdelningen, telefon 0486-331 00, eller hämta den som pdf-fil på Torsås kommuns hemsida www.torsas.se.